

WPISUJE UCZEŃ

KOD UCZNI

--	--	--

DATA URODZENIA UCZNI

--	--	--	--	--	--	--	--

dzień   miesiąc   rok

miejsce
na naklejkę
z kodem

dysleksja

**SPRAWDZIAN
W SZÓSTEJ KLASIE
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
„Przed telewizorem”**

KWIECIEŃ 2003

Instrukcja dla ucznia

Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 8 stron.
Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.

Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod i datę urodzenia.

Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.

Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem z czarnym tuszem/atramentem.
Nie używaj korektora.

W zadaniach od 1. do 20. są podane cztery odpowiedzi:
A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek
na karcie odpowiedzi:

A	B	C	D
---	---	---	---

Wybierz tylko jedną odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą - np. gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

■	B	C	D
---	---	---	---

Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi,
ale jeśli się pomylisz,
błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.

⊙	B	C	■
---	---	---	---

- Rozwiązania zadań od 21. do 25. zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
- Ostatnia strona arkusza jest przeznaczona na brudnopis. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane.

S-A1-032

Powodzenia!

Próby uruchomienia telewizji w Polsce były podejmowane jeszcze przed rokiem 1939. Prowadzone od 1935 roku prace badawcze nad przekazem telewizyjnym przerwała jednak II wojna światowa. Ich wznowienie stało się możliwe dopiero w roku 1947.

W październiku 1952 roku z eksperymentalnego studia w Warszawie został wyemitowany pierwszy polski program telewizyjny.

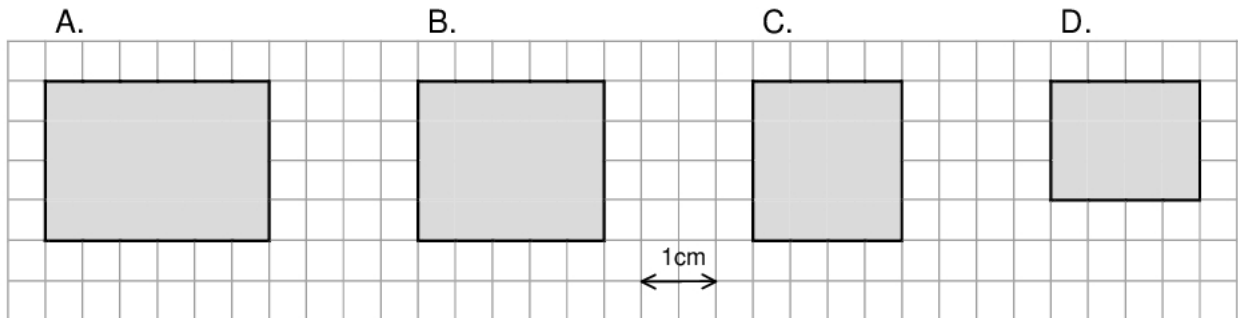
Regularną (cotygodniową) emisję programów (najpierw półgodzinnych, później godzinnych) telewizja rozpoczęła od stycznia 1953 roku. Nadawane programy można było oglądać w kilkudziesięciu warszawskich świetlicach i klubach, w których zainstalowano odbiorniki telewizyjne. Zasięg nadajnika umieszczonego na 8. piętrze budynku w centrum stolicy był jednak niewielki.

Nadawanie dłuższych i bardziej różnorodnych programów oraz zwiększenie zasięgu odbioru stało się możliwe w roku 1954 dzięki uruchomieniu nowego studia telewizyjnego oraz nowej stacji nadawczej.

Na podstawie książki S. Miszczaka

1. Wybierz tytuł odpowiedni dla całego tekstu.
  - A. „Twórcy polskiej telewizji”
  - B. „Początki telewizji w Polsce”
  - C. „Wczoraj i dziś polskiej telewizji”
  - D. „Dzieje polskiego radia i telewizji”

2. Próby uruchomienia telewizji w Polsce podjęto
  - A. w pierwszej połowie XIX wieku.
  - B. w drugiej połowie XIX wieku.
  - C. w pierwszej połowie XX wieku.
  - D. w drugiej połowie XX wieku.

3. Pierwszy polski program telewizyjny nadano w roku
  - A. 1935
  - B. 1947
  - C. 1952
  - D. 1954

4. W roku 1953 audycje telewizyjne oglądano w Polsce
  - A. tylko w studiu telewizyjnym.
  - B. w kilkudziesięciu miejscach w Warszawie.
  - C. w każdym domu w Warszawie.
  - D. prawie w całym kraju.

5. Pierwsze polskie programy telewizyjne były oglądane na ekranach mających kształt zbliżony do prostokąta o wymiarach 12 cm i 18 cm. Na którym rysunku prostokąt ten jest przedstawiony w skali 1 : 6?

6. Dzieci sporządzały w szkole słowniczek wyrazów związanych z telewizją. W którym szeregu uporządkowały je w kolejności alfabetycznej?

- A. ekran, emisja, studio, spiker, kamera, kineskop
- B. spiker, studio, kamera, kineskop, ekran, emisja
- C. kamera, kineskop, spiker, studio, ekran, emisja
- D. ekran, emisja, kamera, kineskop, spiker, studio

W instrukcji obsługi telewizora znalazły się następujące ostrzeżenia:

- **Wyjmuj wtyczkę z gniazdka sieciowego, jeśli nie używasz telewizora przez dłuższy czas.**
- **Nie zdejmuj tylnej pokrywy odbiornika, ponieważ odsłonięte elementy znajdują się pod napięciem.**
- **Nie narażaj telewizora na działanie deszczu lub nadmiernej wilgoci.**
- **Unikaj wystawiania odbiornika na bezpośrednie działanie promieni słońca lub innych źródeł ciepła.**

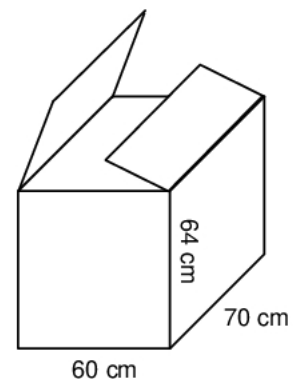
7. Instrukcja ostrzega, że nie powinno się

- A. odłączać telewizora od sieci na dłuższy czas.
- B. stawiać na telewizorze doniczek z roślinami.
- C. włączać telewizora do sieci za pomocą przedłużacza.
- D. umieszczać telewizora z dala od kaloryfera lub pieca.

8. Pudło po telewizorze ma wysokość 64 cm i podstawę o wymiarach 60 cm i 70 cm. Marek chce je wykorzystać, by zrobić z kartonu okrągłą tarczę do gry „w strzałki”.

Ze ściany bocznej o największej powierzchni wyciął możliwie największe koło. Jaki jest promień tego koła?

- A. 60 cm
- B. 32 cm
- C. 64 cm
- D. 35 cm

Telewizor

Z telewizorem trzeba rozważnie;
Wybierać to, co naprawdę uczy.
Albo to, co śmieszy.
Masz w sobie bowiem własny ekran: wyobraźnię,
I ją to właśnie uczyń
Czarodziejką zwykłych rzeczy.

Dzbanek na stole, co światłami pryska,
Autobus w deszczu, lśniący niby okoń,
Smuga, którą zwałnia w niebie odrzutowiec...
To są również filmy, dziwne widowiska,
Naciesz nimi oko,
Innym to powiedz.

Jedni cię obśmieją: „Sam widziałem... eee tam”.
Inni się zadziwią: „On chyba poeta”.
A tyś po prostu fajny jest chłopaczek,
Co lubi trochę mądrzej
Niż inni popatrzeć.

Stanisław Grochowiak

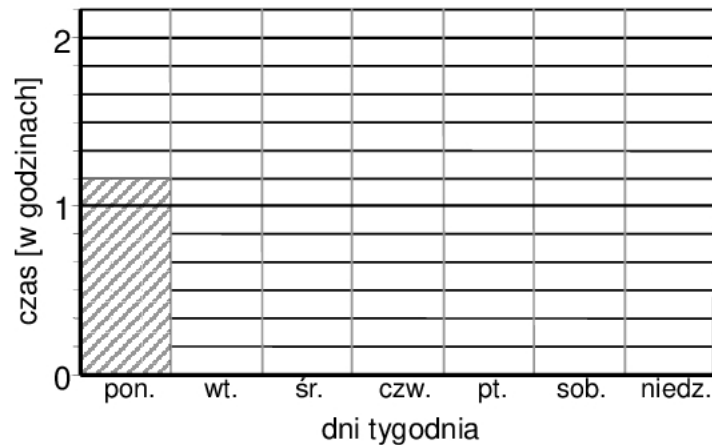
9. Wiersz jest skierowany do
- A. telewizora.
  - B. wyobraźni.
  - C. twórcy filmowego.
  - D. młodego widza.
10. Z wiersza wynika, że „czarodziejką zwykłych rzeczy” może być
- A. dziwne widowisko.
  - B. film przyrodniczy.
  - C. nasza wyobraźnia.
  - D. ekran telewizyjny.
11. Z wiersza wynika, że „mądrzej popatrzeć” to znaczy
- A. oglądać dużo programów telewizyjnych.
  - B. wyruszyć w fantastyczną podróż.
  - C. napisać wiersz o zwykłych rzeczach.
  - D. samemu dostrzec niezwykłość świata.
12. Wiersz mówi, że to, co się zauważy, „mądrzej patrząc”, warto
- A. zapisać w pamiętniku.
  - B. zapomnieć.
  - C. wspominać.
  - D. przekazać komuś.

13. W której zwrotce występują sformułowania z języka potocznego?
- A. W pierwszej.
  - B. W drugiej.
  - C. W trzeciej.
  - D. W żadnej.
14. Osoba mówiąca w wierszu
- A. nalega i nakazuje.
  - B. prosi.
  - C. tłumaczy i zachęca.
  - D. dziwi się.
15. Wskaż porównanie.
- A. „wyobraźnię [...] uczynić czarodziejką”
  - B. „autobus [...] lśniący niby okoń”
  - C. „a tyś [...] fajny jest chłopaczek”
  - D. „masz w sobie [...] własny ekran”
16. Z którego programu telewizyjnego dowiesz się najwięcej o rzeczywistym świecie?
- A. „Pokemon” – serial animowany.
  - B. „Wielka pogoń za balonem” – film fabularny.
  - C. „Mój szkolny kolega z Afryki” – reportaż.
  - D. „Od przedszkola do Opola” – program muzyczny.
- Badania wykazały, że w minionym roku mieszkańcy pewnego regionu spędzali przed telewizorem średnio po 30 godzin miesięcznie, z czego 60 procent przeznaczali na oglądanie filmów.**
17. Średnio po ile godzin miesięcznie mieszkańcy tego regionu oglądali filmy?
- A. 3
  - B. 5
  - C. 15
  - D. 18
18. Artur ogląda telewizję przeciętnie 40 minut dziennie. Obliczył, że to $\frac{2}{9}$ jego czasu wolnego. Ile czasu wolnego dziennie ma Artur?
- A. 80 minut
  - B. 6 godzin
  - C. 3 godziny
  - D. 20 minut

Magda przez tydzień zapisywała w tabeli, ile czasu spędzała na oglądaniu programu telewizyjnego.

Dzień	poniedz.	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
Czas oglądania TV	1 godz. i 10 min	$\frac{1}{3}$ godz.	1 godz. i 20 min	$\frac{1}{2}$ godz.	15 min	50 min	2 godz.

19. W którym dniu tygodnia Magda najkrócej oglądała telewizję?
A. We wtorek.   B. W czwartek.   C. W piątek.   D. W sobotę.
20. Ile czasu w całym tygodniu Magda spędziła na oglądaniu telewizji?
A. 6 godz. 5 min
B. 6 godz. 25 min
C. 5 godz. 35 min
D. 5 godz. 45 min
21. Na podstawie tabeli uzupełnij diagram słupkowy pokazujący, ile godzin dziennie Magda oglądała telewizję.

22. Szkolny komitet rodzicielski wygospondarował 2140 zł na zakup sprzętu telewizyjnego. Kupiono telewizor za 1389 zł i magnetowid za 699 zł. Za resztę postanowiono kupić kasety wideo. Jedna kaseeta kosztuje 6 zł 40 gr. Ile kaset kupiono?

Zapisz wszystkie obliczenia.

Odpowiedź: Kupiono ..... kaset.

Asia uwielbia godzinami oglądać telewizję. Któregoś dnia jej mama straciła cierpliwość:

- **Asiu, jak możesz?! Już trzy godziny siedzisz przed telewizorem!**
- **Ależ mamó, to tylko 10 procent mojego wolnego czasu dzisiaj.**

23. Uzasadnij, że Asia się pomyliła.

.....
.....
.....

24. Napisz list do Asi. Przekonaj ją, że nie warto i nie powinno się godzinami przesiadywać przed telewizorem.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

25. Co i dlaczego najczęściej robisz, gdy w wolnym czasie nie oglądasz telewizji?

.....
.....
.....

Brudnopis

